

De trei ori în săptămâna: Mercuri, Vineri și Dominecă, oară o săptămână, numai diumetate, adică după momentul împregătirilor.

Prețul de prenumerare:

pentru Austria:

pe an întreg	8 fl. a. v.
diumentate de an	4 " "
patru	2 " "
pentru România și Strainătate:	
pe an întreg	16 fl. v. s.
diumentate de an	8 " "
patru	4 " "

Vienna 18 febr./2 martiu 1867.

In siedinti'a dietei unguresci de la 28 fauru n. ministeriulu ungurescu duse proiectele 1) in privint'a sarcinelor publice pentru a poté primi administratiunea; 2) in privint'a intregirii armatei; 3) a regularei municipielor; 4) a legii de presa. Ablegatii prin cluburile partitelor studiează aceste proiecte, cari au se vina curundu la desbatere in dieta, pre atunci si corespondintele nostre de acolo si le vor areta cu de amenuntul.

Parlamentului confederatiunei nemtiesci de medianópte si-incepuse aptivitatea sa in acea convingere superba ca are se unésca curundu in senulu seu reprezentantii Germaniei intrege, ca semnul al unitati'natiunale nemtiesci. Pre catu de mare e acésta ideia, pre atat'a de putine practabila ni se infatiseză acun calea ce d. Bismark o credea că duce la scopulu numit. Statele de médiadi adeea, vediindu cate putine drepturi de autonomia remasera aceloru state nemtiesci de medianópte cari pasira in confederatiune cu Prusia, — li trecu voia de unitate strinsa nemtiesca, la Stuttgart incheiara intre sine o conventiune militara oblegandu-se la un'a si aceea-si sistema militara pre teritoriul loru, astfelu in solidaritate spéra ele a pasi si in cestiu'ne despre relatiunile loru viitorie catra confederatiunea 'nemtie'sca, oblegandu-si numai atate drepturi din autonomia loru cate le vor crede de necesitate neaperta pentru a esprime unitatea natiunala, foră a cadé in sórtea statelor de medianópte. —

Miscamintele electorale s'au estinsu preste Itali'a instréga, luandu o vivacitate démna de natiunea care voiesce se intemeeze in venitorulu parlamentu libertatile patriei sale. Insusi betranul generalu Garibaldi a paresitu Caprera, prin Florint'a sosi acum la Vinit'a unde insusi lueră pentru reesirea candidatelor liberali, prin cuventari publice, prin manifeste si prin adunari. —

Cestiu'ne politice in Turcia se inmultiescu. Catra a Candie sta se se mai adauga o cestiu'ne serbésca si alt'a a Egiptului.

Cu privire la cea d'antaia, telegrafulu aduce din Petrupole scirea că reprezentantele rusescu la Constantinopole d. generalu Ignatiew a suatu'nu guvernului turcescu a predá Candia regatului grecescu, ca astfelu imperiulu otomanu se pótă devén in stare pacica. — Rusia de securu n'ar fi datu acestu suatu, daca ar fi avutu téma de veri o rumpere cu poterile apusane.

In ce privesce Serbi'a, turculu se invoiesce a predá tóte cetatile ce le are pe teritoriul serbescu, impreuna si Belgradul, sub conditiuni ca Serbi'a se urce tributulu anualu ce-lu detoresce Portii, se-si desarme gard'a natiunala, se reduca militia activa, éra poterile mari se se oblige a garantá suzeranitatea turcului supra Serbiei, precum si aceea că portarea Serbiei va si pacica fatia cu provinciele turcesci den vecinete. — La

aceste conditiuni guvernulu serbesen nu si-a datu inca invioarea, si pre semne neci si-o va dá, căci complicatiunea ce amenintia pre tureniu, i dău prospekte mai mari.

Vice regele de Egiptu din parte-si pretinde dreptulu a-si denumí insusi generalii armatei sale, a imprime moneta, a ureá milit'a la 100,000 a administrá insusi Mecca, Medina si alte locuri insenate in vieti'a religiunei Mahomedanilor, mai departe a i se dă guvernarea Candie pana ce cabinetulu de Constantinopole lu va desdauná pentru spesele de resbelu ce le facu ajutandu Sultannu in numita insula.

Din tóte acestea e lesne a constata cunca cestiu'ne orientului, in loeu de a se amaná, amenintia cu eruptiune.

Incidintie caracteristica.

(a) Deseriu aceste din propria experiintia. — A fostu in dilele acestea, candu in conferintiele partitei din stanga a dietei Ungariei, desbatendu-se si stabilindu-se unu proiectu separatu'lu partitei asupr'a cau'elor asie-numite comune, — pre cari inse acésta partita le canonisea numai de „referintie comune,” la prelegerea acestui proiectu, spresiunea „magyar országgyüles,” care spresiune magiara lumea nemagiara s'a dedat a o traduce cu: „diet'a Ungariei” sau „diet'a tierei unguresci,” dar care strinsu luata insenmeza, era anume din partea magiarilor preste totu se ié că insenmeza — „diet'a magiara,” — indemnă pre unu matadoru magiaru din partita a face observatiunea, că des spresiunea acésta e legala si usitata, totusi pentru ea se nu dée anse la susceptibilitati in partea natiunalitatilor sorori nemagiare, se se inlocuiése cu — „magyar ország gyüles,” adeea: „diet'a tierei unguresci.” La acésta propunere se fece din mai multe parti reflesiune, că ea nu se potrivesce, nu e usitata, nu suna bine, cuprinde o cacofonia, inzdar, căci dlu Colomanu Ghiezy se espresa respicatu' cunca — sau e cacofonia sau nu respectulu catra natiunalitate sorori pretinde acea modifica're, prin urmare ea trebue se se faca.

Ast'a s'a primitu. —

Totu atunci, fiindu că unde vorb'a de amintiunea armatei unguresci, nu e spusu că — in ce limba se se faca ea — unulu poftu, ca se se respice chiar cunca amintiunea si comunicatiunea are se fie in limb'a magiara, si acésta mai multi o afan naturale. Dar din alta parte totu magiara se dede deslucirea că limb'a nu s'a normatu din adinsu, pentru că usulu ei are se se stabileșca in legea asupra natiunalitatilor si limbelor patriei, apoi — precum are dreptu magiarulu se céra, ca in partile armatei compuse din elementulu magiaru limb'a amintiunei se fie cea magiara, totu cu asemene dreptu va pretinde romanulu ca in regimintele romanesce limb'a de amintiune se fie cea romanésca. Si aci dlu Ghiezy si-puse

euventulu decidoriu. Si acést'a inca se primă.

Din acesti incidenti se vede apriatu, că fratii magiari, anume corifeii loru a) au pricepera de dreptulu ce ni compete si de — nedreptatea ce o suferu de dupa legile si regimile dusmanoase din trecutu; b) cunca corifeii magiarilor — candu vreu, séu candu li vine la socotela au euragiulu de a aperá interesele nóstre natiunale, si cunca multimea i asculta bucurosu printrumare — c) cunca tóta vin'a nedreptatiloru ce ni se facu in privint'a linbei si natiunalitateli mu e a multimei poporului magiaru, ci de a dreptulu si eschivante a — conductatorilor celor egoistici ai sororei natiuni magiare.

Se bagamu bine sé'm'a. Partit'a stangie cuprinde cam a trei'a parte din dieta, si daca acést'a, precum vediuram, are si incepe a manifestá precepere pentru drepturile si pretensiunile nóstre natiunale: óre partit'a dreptei, altu Deák, a ministeriulu ungurescu, cu unu euventu: majoritatea dietei — se n'aiba si ea asemene precepere? si se nu sentia lips'a si oportunitatea a o manifestá prin fapte?? — Pana acum, in acésta privint'a, din partea acestei partite, marturisim, că n'avemu a notá, de catu nescari spresiuni ambigie, nescari dose omeopatic, nescari picature de apa pentru setea nostra cea mare, cea frigatórie.

Timpulu e intetitoriu, dloru Deákisti! Poterea e in manele vostre; de asupra capului vostru flatera cununile memoriei, dar paralelu cu ele sarcinele cele mai impovaratòrie responsabilitati! Alegeti iute, că — mane pote se fie pre tardiu.

De la diet'a Ungariei.

Pest'a in 28 fevr.

(?) Siedinti'a de astazi a casei reprezentantilor deschidiendu-se la 10 óre nainte de médiadi, numai de catu se ivira toti membrii ministeriulu condusi de presedintele loru, fisece că nu lipsira vivate la intrarea loru in casa; — apoi facandu-se linise ministrul pre-sedinte contele József Andrássy tienu o cuvintare cam lunga, mai antaiu recomandă bunavointie casei pre colegii sei si cu o óresi-care gravitate accentu'a cunca ministeriulu nou va intempiná fara indoică multe greutati, dar spéra că acele voru fi invinse fiindu sprinzipiu de reprezentantii tierei, totu odata se declară cunca guvernulu va se delaturá ori-ce pasiu inimicu intențiilor sale constitutiunale, — in fine arata că inca in acésta siedintia va imparte' casei unele propunerii, cari si inainte le recomandă.

Presedintele casei Carolu Szentháromság asulta vorberea acésta standu in picior, apoi luă si elu euventulu se-si exprime bucuria că au ajunsu acum'a la betranetie, in sér'a victiei sale, diu'a fericita in care pote se salute ministeriulu magiaru responditoru si independent'e elu inca recomanda guvernului nou, ca cu poterea cei'sa incredintati de corona si credere natiuncii se delature ori-ce impedeare se sua resistintia contra introducerii constitutiunii.

Dupa aceste siedinti'a se suspende pe vre'o 3/4 de óra sub care restempu ministeriulu se presentă si casei magnatilor, unde asisdero fu intempinat u vivate entuziasme.

Prenumeratunile se fac la toti dd. corespondenti a-i nostri, si d'adrept la Redactiune: Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditură căre vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cel anonime nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cate 7 cr. de haine, repetirile se fac cu pretiu scadut. Prețul timbrului este 30 cr. pentru una data, 3 antecipat.

La 12 óre se redeschise siedinti'a atunci ministrulu presedinte facu se se citescă patru propunerii cari le recomandă casei ca se le desbată de urgintia.

In prim'a propunere cere ministeriulu ca se fie impoternicitu a aduná contributiunile pe anul 1867 si restantile din trecentu eu care ocazie promite a luă in consideratiune casurile unde există nepotigii'a solvirei.

A doia propunere cere impoternicie a poté inrolá 48,000 de recruti din Ungaria si Transilvania cari suntu neaperați de lipsa pentru intregirea armatei.

A treia propunere contine dispozitiunile in privint'a reinfintiarei municipielor cari se referă totu la Ungaria si Transilvania, in Croati'a de-oceanică nu se va face nici o transformare in privint'a acésta.

In fine a patra propunere in privint'a legei de presa din 1848 si in legatura eu aceste despre juriu.

Aceste propunerii interesante, cari le vom comunică cu ocazie mai de aproape, se vor desbată eu urgintia, si adeea cele două d'antau numai-de-cata in siedinti'a de poimane sambata éra cele latte in septembra venitórie.

Urmă apoi propunerea lui Böszörényi in privint'a disolverii dietei, despre care facu ramu anintire cu ocaziea trecuta.

Böszörényi spre motivarea propunerii sale se suu pe tribuna si aducendu inainte ce cei mai distinsi matadori ai partidei domnitórie totdeuna sau declarat, că complanarea intră Ungaria si corona numai dupa reinfintiarea constitutiunei intregi se pote exceptui, lasa a crede că aceste barbati acum'a, venindu la putere, acésta au cumpera'o cu sacrificarea constitutiunei, căci după parerea lui constitutiunea nu e restituita in tóta intregitatea ei.

Presedintele pune intrebarea că postesc eas'a ca acea propunere se se ieie la desbatere? si se scăda numai vre' 20 de insi din partid'a stanga estremă. —

Prin urmare propunerea cade si cas'a trece la ordinea dilei, dar nefindu altu obiectu siedinti'a se aredia.

Revista diaristica.

,Cateva cuvinte la proiectulu facutu de stang'a estrema,” e titlulu unui articol in „Hon” de mercuri, de care pomeniram in nr. tr. subserisul de Jókai, si care lu reproducem aci intregu:

,In 10 iuliu 1848 diet'a Unariei a fostu marturia unei scene infocate. Ablegatulu Iosifu Madarász disese in capetulu euventarci sale tinute in cau'a votarei recrutilor: „sciu bine, că de la diet'a din urma, intrig'a mai vertosu a guvernului representanti'a tierilor incredintate loru.” Contra acestei acuza'ri, din partea guvernului ungurescu a protestatui mai antainu Kossuth ministrulu de finantie, era apoi Deák ministrulu de justitia pretinse cu staruintia de la oratore ca se-si retraga acusa'rea facuta guvernului; la ce Iosifu Madarász respuse apriatu că „intrig'a” „n'a” pronuntiatu-o supra guvernului ungurescu.

Acum'a nu mai rimase indoică cunca acusa'rea „nu” privită neci pe Ludovicu Battyányi, neci pe Ludovicu Kossuth, neci pe Franciscu Deák, pre nimene din ministeriu; — ci pre altu cineva.

Si óre nu suntemu astazi in aceasi situatiune? Óre astazi easi atunci, nu totu aceiasi intrigă, pre accl'a-si terenu, stă ga'ta se ducă prin aceiasi scăla pre natiunea ungurésca si pe toti credintiosii constitutiunismului?

Atunci stang'a estrema a recunoscutu si a declarat u parere de reu că intrig'a a guvernului in restimpulu de la finitulu unei diete pana la inceputulu celei urmatòrie. Dar astazi mai putinu o vede, mai putinu o recunoscere acésta intrigă, in catu pretinde se se disolvă diet'a? ca tóte elemintele contrarie constituti-

ALBINA.

nei noastre se capete rapde terenu liberu a lueră contra? casă in 1848.

In o convorbire privată, dar in cercul colegilor mei ablegati, si in cauza de interesu comunu, colegulu ablegatu Eduardu Kállay facă acea dechiarare patriotică cumea dietă de acum'a de nu va poté deslegă nemica, o cestiuine inse nu i-e iertatu se o lase nedeslegata, pana atunci se nu se misce din locul seu, pana ce nu reguléza spre multiamire comuna cestiuinea naționalitătilor. Cei de fată disera toti: „e bine, trebuie finita.“ Au dora acele motive ce se adusera cu cetea dile mai nainte, si pre cari si noi le-am incuviințat, nu sunt bune si astadi? Ora nu e fora de indoieă cumea acea mana care astadi ar disolve dietă si ar pune la ordinea dilei miscamintele electorale mai nainte de resolvirea cestiuinei naționalitătilor; totu acea mana s'ar face insenata prin aceea cumea furiele scenelor sangeroase din 1848 le-ar provoca a supr'a Ungariei.

Dar delaturandu tōte conjecturele, propunerii lipsesce efectuirea practicabilă.

Daca acăsta dieta n'are base legală ca se fie capace in aducerea de legi; in asemenea casu neci pote dā indemnitate guvernului ungurescu, nu pote votă contributiune neci unu erueriu. — Daca guvernulungurescu nu va capeta indemnitate, daca nu-i vom votă contributiune, atunci municipiile neci potu primi a suprale se adune din tiéra ceva contributiune si se o puna la despusestiunee ministeriului: si atunci guvernului i este cu nepotintia a restitu municipiile. Astfelu vom recadă in cercul uitiosu din care am plecatu.

Si acăsta e cestiuinea principala. Daca nu vom permite ca guvernulungurescu pe cale legală se capete bani, atunci neci va poté primi guvernarea. Deci ca guvernul constituionale co noi insine l'am cerutu cu staruția se pote dā semnu de viētia, e de lipsa nainte de tōte se-i dāmu in mana medilōcele legali pentru aptivitate.

Daca va lueră reu, acusi lu vom atacă, combate, nu-lu vom eruiā; dar ea in lipsa de medilōce legali se nu pote functiună defel, acăsta noi n'am avé curagiul a o propune, neci chiaru daca am fi inca pre atat'a de securi cumea propunerea nostra va remană in -- minoritate.

Pesta in 14/27 februarie.

(a) Dic Redactor! Me provocă a-ti comunică pentru publicare numele domnilor deputati cari subscriseră „Proiectul de lege pentru regularea si asecurarea naționalitătilor si limbelor in Ungaria. Me prinde mirare de acăsta provocare, după ce eu cu vre-o dōue spredice dile mainainte Ti-am tramsu, punendu-o cu propri'a man'a pe posta -- o consemnatuine deplina de acelle nume, petrecendu-o tot o data cu mai multe observatiuni ce mi se pareau de lipsa.*)

* Avem se observām cu mare neplacere si parere de reu, că do unu seurtu tempu incōni primiram

Dar fiindu că — precum se vede — acea corespondintia s'a perduțu, deci vinu a Ti-o renoi.

Proiectul amintit u, său celu pucinu a fostu pana mai alalta-iceri subserisu de urmatorii domni deputati:

Stef. Branovacsy representantele orasului Neoplanta,

Ant. Mocioni, representantele cercului Siria, comit. Aradului,

Vic. Babesiu, „ Sasca, comit. Carasiului,

Dr. Ios. Hodosiu, „ Bradu, comit. Zarandului,

Sig. Borlea, „ Halmagiu, comit. Zarandului,

Flor. Varga, „ St. Anna, comit. Aradului,

Dr. Ales. Mocioni, „ Cocota, comit. Temisiului,

Sig. Popoviciu, „ Buteni, comit. Aradului,

Andr. Medanu, „ Remete, distr. Cetatei de pețra,

Dr. Svet. Miletics, „ Beceiu v. comitatul Baciuului,

Greg. Popu, „ S. Cehu, comit. Solnociului de m.

Emil. Manoilovits, „ orasului Versietiu,

I. Popoviciu-Deseanu, „ cercului M. Radna, comit. Aradului,

Mil. Dimitrievits, „ Culpinu, comit. Baciuului,

Georg. Mocioni, „ Moravita, comit. Temisiului,

Pav. Trifunacz, „ Basia-hidu comit. Torontalului,

Petri Csernovits, „ oras. Chichinda-m., comit. Baciuului,

Dem. Ionescu, „ cercului Pecica, comit. Aradului,

Sig. Popu, „ districtului Cetatea de pețra,

Georg. Stratimirovits, „ orasului Beeskerekul mare,

Svet. Milutinovits, „ cercului Tovarijovo, comit. Baciuului,

Ales. Romanu, „ Ceica, comit. Bihorului,

Adolfu Dobržansky, „ Zboro, comit. Siasosiului.

Afara de acesti domni s'au mai dechiarat si si insinuatu pentru subserire domnii:

Dr. Aur. Maniu, represent. cercului Fagetu, comit. Carasiului,

Alois. Vladu, „ Zorlentiu, comit. Carasiului,

Andreiu Mocioni, „ Logosiu, comit. Carasiului.

Va se dica: au subserisu 17 romani, 8 serbi si 1 rusinu; va se dica dintre 10 deputati, ce au serbii la dieta, n'au subserisu doi,

sciri despre perderea mai multoru corespondintie ce ni erau noue adresate. Faceam atenti la acăsta pre barbatii ce stau in fruntea trebilor, ca nu cumva se se nasca abusuri pe cont'a loru! Red.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la

1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate la tieranii ce se occupa din candelu in candelu si de politica.

Nemti erau infocati nu numai de spiretul pretinsei libertati din constitutiunea de la 1848, ci si de spiretul din rachiulu birtariului, romanii din contra nu-si golisera pe cale ploselelor, si asié parti'a descépta nu replică celei infocate, ci se incunjurara capacitarile indatinate

tusi e faptu că omorulu se comite cu atat'a regularitate si sta in aceiasi proportiune regulata cu órecari imprejurari cunoscute ca flusulu si reflușulu marei si urmarea anutimpilor. Quetelet, statisticul renomitu dice intre altele „există unu bugetu, care se platesc cu o regularitate ingrozitoare, adica acel'a alu inchisorilor, alu galerelor si a spenzuratelor. Potemu spune nainte că cati si-voru mangi manile cu sangele fratilor lor, cate inselatiuni, cate otraviri se voru intemplă.“ Delictele ómenilor nu sunt rezultatul reușitii unui criminalist dar alu starei societatii, in care fu aruncatul acesta. Dar ce e mai multu, si sinuciderile urmează totu legei acesteia si scimă că in órecare stare a societatii trebuie se-si ica unu órcare numero de ómeni vieti. Ba si numerulu casatorilor incheiate intr' unu anu nu se determină prin voint'a si dorintele persónelor singuratici, ci prin imprejurari generale, cari nu se influențează prin singuratici. E acum unu faptu cunoscute că casatorile stau intr'o proportiune ficsa si determinata cu pretiurile numitementelor. Si uitarea sta sub legi fisce, daca vedemă că numerulu epistólelor, care se dau din uitare nefrancate la posta e mai totu acel'a in fie-care anu.

Ca se fie ilustrate disele acestea si in privința Transilvaniei ar trebui se aremu date mai numeroso, adica despre unu siru de ani mai multi, ca cate ni stau spre dispusei. Datele urmatore nu sunt apte a trage órcare urmari sigure, ci au se formeze o schitia fugitiva despre miscamentulu poporatiunei si despre justit'a Transilvaniei in anulu 1864. Cred că si in form'a acésta sunt instructive si demne de a fi cunoscute.

I.

Miscamentulu poporatiunei. Transilvania numeră in anulu 1857 o poporatiune de 1,926,797 de ómeni. De atunci incóce au crescutu acésta in totu anulu cu unu numero ceva mai mare de 22.000 asiá incatu cu finca anului 1864 s'au urcat la 2,074,157. Acrescentul pe anu au fostu dar' de 1.2%. Cum se impartiesce poporatiunea acésta dupa nativitati nu se pote spune cu siguritate din cauza că numerarea in anulu 1857 s'au facutu numai cu respectu la religiuni, si tóte datele de atunci incóce se reduc numai la acesto. In anulu 1857 erau 227.662 rom.-catolici, 5.552 arménio-catolici, 558.407 greco-catolici, 612.048 greco-orientali, 195.860 luterani, 264.894 elvetici, 48.177 unitari, 14.177 israeliti.

Pe o mila □ locuiescu in Transilvania 2172 de locuitori, pre candu d. e. in Boemia locuiescu 5608 de ómeni pe o mila □.

Se nascuta in anulu 1864 75.211 de copii, dintre cari 74.544 vii si 667 morti. Dintre cei 74.544 vii au fostu 38.703 baiati si 35.841 fete, vedemă si aici constatata legea naturei, dupa care se nascu mai multi baiati ca fete. Dupa religiune se impartiescu in urmatoriu modu:

rom.-catolici 5.740 baiati, 5.114 fete, de toti 10.854.
Arm.-catolici 52 baiati, 42 fete, de toti 94.
Greco.-catolici 10.973 baiati, 10.063 fete, de toti 21.036.
Greco-orientali 11.813 baiati, 10.885 fete, de toti 22.698.
Luterani 3.596 baiati, 3.445 fete, de toti 7041.
Elvetici 5.402 baiati, 5.192 fete, de toti 10.592.
Unitari 953 baiati, 917 fete, de toti 1870.
Israeliti 213 baiati, 162 fete, de toti 375.

Intre 1000 de nascuti in intréga Transilvania au fostu 5196 baiati si 4804 fete. Din tóte tierile austriace numai regatulu lombardo-venetianu (care se tiene atunci inca de Austria) au intreccutu cifrele acestea, unde erau intre 1000 nascuti 5219 baiati si 4784 fete, pe candu cifrele tuturorul celorulalte tieri sunt mai mici asiá incatu in Austria de josu sta proportiunea 5122 baiati si 4848 fete.

Dupa religiuni e proportiunea urmatore: la rom.-catolici 5287 baiati, 4713 fete; la greco-catolici 5216 baiati, 4784 fete; la greco-orientali 5423 baiati, 4577 fete; la luterani 5107 baiati, 4893 fete; la elvetici 5096 baiati, 4904 fete; la unitari 5096 baiati, 4904 fete;

Vedemă dura că la luterani, elvetici si unitari s'arata cifr'a cea mai nefavorabila.

Dintre sum'a totala a copiilor nascuti vii in anulu 1864 au fostu:
legiuti 36.263 baiati, 33.532 fete, de toti 69.795;
nelegiuti 2.440 baiati, 2.309 fete, de toti 4749.

Dupa religiuni se imparta in:
rom.-catolici legiuti 9.435, nelegiuti 1.419;
arm.-catolici " 86, " 8;
greco-catolici " 20.011, " 1.025;
greco-orientali " 21.771, " 927;
luterani " 6.588, " 453;
elvetici " 9.810, " 784;
unitari " 1.739, " 131;
israeliti " 373, " 2;

Intre 1000 de nascuti au fostu in tota tier'a 9353 legiuti, si 647 nelegiuti. Mai favorabilu stau in privint'a acésta intre tierile austriace granita militara cu 139 nelegiuti intre 1000 de nascuti; Dalmatia cu 441; Bucovina cu 444; Tirolu cu 606, si Ungaria cu 636; mai nefavorabilu sta Carintia cu 4559 nelegiuti intra 1000 de nascuti.

Dupa religiuni au fostu in Transilvania in intre 1000 de nascuti:

nelegiuti	legiuti
la rom.-catolici 1306	8694
la greco-catolici 851	9149
la greco-orientali 408	9592
la luterani 643	9357
la elvetici 740	9260
la unitari 700	9300

Proportiunea nefavorabila la rom.-catolici e causata prin numerulu celu mare a copiilor nelegiuti intre secui in scaunele Odorhei, Hâromszék si Ciucu, in care s'au nascutu 11.565 de copii dintre cari au fostu 1238 nelegiuti si 756 rom.-catolici.

Cetatile cele mai mari, Brasovulu, Sibiulu si Clusiu asemenea au mare parte la numerulu copiilor nelegiuti.

S'au nascutu in Clusiu copii 1008; in Brasovu 960; in Sibiul 668; Dintre acestia au fostu legiuti:
in Clusiu 808; si adeca: 307 rom.-cat. 119 gr.-cat. 8 gr.-or. 24 lut. 298 elv. 26 unit. 26 isr. in Brasovu 850; si adeca: 180 rom.-cat. 398 gr.-or. 231 lut. 36 elv. 5 isr. in Sibiul 516; si adeca: 150 rom.-cat. 24 gr.-cat. 74 gr.-or. 247 lut. 20 elv. 1 isr.

nelegiuti:
in Clusiu 200; si adeca: 119 rom.-cat. 28 gr.-cat. 3 gr.-or. 5 lut. 41 elv. 3 unit. 1 isr.

in Brasovu 110; si adeca: 48 rom.-cat. 35 gr.-or. 17 lut. 10 elv. in Sibiul 152; si adeca: 48 rom.-cat. 14 gr.-cat. 18 gr.-or. 56 lut. 16 elv.

Asiádara Sibiulu are proportiunea cea mai nefavorabila deócrate in Clusiu vinu pe 100 de copii nascuti 19 nelegiuti, in Brasovu 11.4 in Sibiul 227.

Dintre cei 75.211 copii nascuti se nascuta 667 morti, si adeca 378 baiati si 289 fete, legiuti 551 si nelegiuti 116.

Dupa religiuni au fostu acestia:

rom.-cat. arm.-cat. gr.-cat. gr.-or. lut. elv. un. isr.	128, 2, 91, 155, 229, 49, 5, 8.
Intre 1000 de nascuti in Transilvania au fostu 9911 vii nascuti, si 89 morti. Oportiune mai favorabila in privint'a acésta au intre tierile austriace numai Croati si Slavoni'a.	

Dupa religiuni au fostu proportiunea in Ardeau urmatore:

la rom.-catol. pe 1000 nascuti 9883 vii	" greco-catol. " 9956 "
" greco-orient. " 9958 "	" luterani " 9685 "
" elvetici " 9953 "	" unitari " 9973 "
" israeliti " 9791 "	

La luterani (sasi) se arata unu nnmeru mare de morti nascuti.

Dintre copiii nascuti vii au morit de la nascere pana la alu cincilea anu:

legiuti 11.299 baiati, 9.439 fete;	nelegiuti 899 baiati, 782 fete;
------------------------------------	---------------------------------

Dupa religiuni se imparta acestia in urmatoriu modu:

legiuti nelegiuti	rom.-catol. 3.506 492 seu 36.8 %	gr.-cat. 5.456 380 " 27.7 "	gr.-orient. 6.122 212 " 27.9 "	luterani 2.109 157 " 32.1 "	elvetici 2.820 285 " 29.2 "	unitari 638 51 " 36.7 "
-------------------	----------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------

Asiádara intre romani au fostu mortalitate copiilor mai mica si intre secui (catolici si unitari mai cu séma) mai mare.

Intre 1000 pana la alu 5 anu au fostu morti 5441 baiati si 455 fete, 9250 legiuti si 750 nelegiuti.

De toti morira in anulu 1864 in intréga Transilvania 52.379 de persone, dintre cari au

fostu 27.294 de sesu barbatescu si 25.085 de celu femeescu.

Dupa religiuni impartiti morira: rom.-catol. 7.919, arm.-cat. 100, greco.-catol. 14.477, greco-orient. 15.684, luterani 5.425, elvetiani 7.260, unitari 1.377, gidoi 135.

Unu casu de mórte veni asiádara pre 39.6 locuitori.

Dupa religiuni veni unu casu de mórte la rom.-catol. pe 311, greco-lat. 417, greco-orient. 426, luterani 360, elvetici 393, unitari 373, mortalitatea cea mai mare se arata dura intre secuii cei catolici. (Ciucu, Odorheiu.)

In tota Transilvania se facura in anulu 1864 17.675 cununii, dintre cari au fostu: rom.-cat. 2.635, deci 1 cununie pe locuitor 93.7 arm.-cat. 39, " " " " 152.7 greco-cat. 5.035, " " " " 119.8 greco-or. 4.727, " " " " 141.5 luterani 1.720, " " " " 113.9 elvetici 2.921, " " " " 97.8 unitari 531, " " " " 97.8 israeliti 67.

Pe o casatoria vinu 39 copii; la rom.-cat. 36, gr.-cat. 39, gr.-or. 46, lut. 39, elvet. 33, unitari 32.

Daca privim tóte trei momentele, nascerea, cununia si mortalitatea la olalta affamur urmatore tabela:

rom.-cat. pe 22.4	93.7 cununie pe 1.000 locuitori	31.1
gr.-cat. 28.5	119.8	41.7
grec.-or. 25.1	141.5	42.6
luterani 26	113.9	36.0
elvetici 26.8	97.8	39.3
unitari 37.6	97.8	37.6

Vedemă că intre secuii catolici sunt cununile mai dese dar si mortalitatea cea mai mare, la romanii greco-orient. affamur tomai contrariulu că casatoriile nu suntu asiá dese, dar mortalitatea mai mica si copiii mai numerosi.

Dr. A. B.

BUCOVINA.

Cernauti 28 fauru (telegramu.) Diet'a otaresce a pasi la alegerea deputatilor pentru senatul imperial, respectandu autonomia si nedependinta administrativa a ticei.

Pentru senatul imperial se alésera: Dintre ablegatii proprietarilor mari: Simonowicz si Andrieievici; dintre ablegatii orasielor: Alessandru bar. Petru; dintre ablegatii comunelor ticei: Endosiu de Hurmuzachi si Procopovici.

Dupa acésta sessiunea se incheia.

Pareri francesei despre sistem'a nouă din Austria.

Dilele trecute cetiriumu intre noutatile de di ale unui diurnal din Viena cumca Imperatul Napoleone a gratulat M. Sale Imperatului Austriei la ocasiunea denumirei ministerului ungurescu. Nu multu apoi in diurnalele

prè gratiosa c. r. Franciscu Iosifu I dupa nisnintia de multi ani se indură a redă constitutiunea poporului magiar si nemtiesc etc.

De aci apoi urmara urarile pentru Mai. Sa, pentru nou inffinitiatulu ministeriu ungurescu pentru natuinea magiara si mentiesca. Finindu-se servitiulu ddiecesu la biseric'a rom.-cat. conductulu se indrumă spre biseric'a cathedrala orientala serbesca unde a pontificatu Santi'a Sa epulu Chengelatius cu corpulu seu clericul, — pre cum ni se spuse — cam de sila bucuriosu!

Fratii Serbi toti cam posomoriti nu luara parte neci la ceremoniile bisieresci. — Audiu pre unu magistratul serbu critisandu spresuna predicatoriului pontificante, că de ce a ignorat cele latine natuuni, adeca de ce a facut amintire numai despre magiari si nemti. La acésta colegulu lui unu némtiu i respuse „Pentru că voi serbii si romanii cei nobili ati voiti „Extrawurst“ (parte mare, desclinita) daca acum'a veti fi silitiseve multiamiti cu ceea ce noi vi vom dă si va voi diet'a.“

Ea astfelu face poporul politica, astfelu cugeta despre starea presinte. Nu se mire nimene de cugetele si parerile lui, căci aceste sunt confórmе orisontelui cunoscintelor lui. Dar daca poporul foră indoieala e faptori in vieti politica, atunci nesmintitul că parerile lui inca vor trebui se intereseze pre multi, si de aceea ele meritau a fi descrise aci.

Curtius.

ce satisfacere capetă santi'a sa că au pîrtu pe gidovulu ingomfatu la judele cercualu romanu, -- nemtie'a."

„Pop'a remase batjocuritul si lovitur de giganu si nu capetă satisfacere pentru că — precum se lauda giganulu si astadi — a platit lovitur'a popii cu 20 fl. v. a. cari i-a datu dominiorului solgabirau romanu ca mita! si astfelu remanendu fapt'a scandalosa cutropita, respectivul domnu jude cercualu o sciu intortocă dupa placu, sfatindu pre pop'a nostru ca se se lase de cautare.“

„Se ne ferescă Ddieu de astfelu de diretori romani cari inlocu de a ne sprigini si aperă, ne tratéza mai reu de cum strainii.“

Preotulu respuse că dorint'a nostra se ni fie santa ca cu ocasiunea restaurari comitatelor se nisuim din respoteri a lucru cu tota virtutea ca se alegem in interesulu nostru dirigatori romani, dara si atari individi se nu fie siarlatani! ei romani adeverati cu trupu cu sufletu, cari se nu caute nesatiosulu egoismu si marire, ei se li jaca in catva si interesulu, bunastarea, si fericearea poporului, a carui a sora li e concreta!

magiere, mai alesu in cele provinciali caletori acăsta faima, in uncle chiaru prin telegramu.

Din parte-ne n'am observat se se fie a-deverită acăsta faima in atare organu oficiosu, securi că daca esiste, se facea sgomotu mai multu cu ea. Insemnămu acăsta aci, pentru ca voindu ceteriorul se judece starea presinte, se nu fie sedusu de faimie insielatōrie si tendenție, căci nimene mai multu de catu noi romanii avemu interesulu a privi la adeverată stare a lucurilor.

Telegafulu ni anunciasi că Monitoriu de săr'a se pronuncia despro sistem'a nouă inaugurate in Austri'a. Sosì si acăsta făia, deci éra testul respectivu: „Trebue se dorim ca acăsta inoercare se succéda si ca Imperatul Francisc Iosif eu măsura dreptă se pôta aduce in consonantia tradițiunile cu pretensiunile si progresul spiretului modernu. Trebuie se fie statutare acel'a care se impreune poporatiunile atat'a de diferitorie in privint'a limbelor, religiunilor, raselor; si ecilibriul Europei recere ca necesitate absoluta existint'a si durația unei monarhie mari, carea e menita a cuprinde locu respectabile intre orientu si poterile apusane.“ Ni se pare că aceste cuvinte in locu de salutarea pretinsa cuprindu o dorintă si apoi nisec lecțiuni.

Romania.

Adunarea deputatilor.

Siedint'a de la 8 februarie v.

Bugetul instructiunei publice.

Capitolul XIV. Seminariile.

Seminariul din Socol'a. Se cere de comisiune a se remuneră profesorii ca dupa bugetul anului trecutu s'a nu se desfintă catedra de limb'a franceze. Se combatte de catra d. ministru, Prisbenu si Marzescu si se sustine de dd. Cogalnicianu, Giusca, Ion Brateanu. Se pune la votu si se primește cu 57 bile albe, contra 53 negre.

Seminariul din Bucuresci s'a votatu ca celu de la Socol'a.

La seminariul de la Romanu, comisiunea cere reinfintarea limbui Elene si Franceze, a direptorului s'a profesorului de musica si capu pedagogicu. D. G. Ghica sustine aceste reinfintari. Nu primește îns' remunerarile profesorilor propuse de Comisiune ca 'n anul trecutu s'acăsta pentru ca se nu se faca neegalitate intre proforii seminarilor cu acel'a si gimnasielor. D. Ministrul demonstra că, daca a desfintat limbele elene si franceze din seminari, se se mai arunce respunderea sasupra celor cari au facutu o lege viciosa, ace'a a instructiunii publice, era nu numai asupra domniei-sale care n'a facutu de catu a se conformă legii si n'a facutu de catu a reduce remunerarile profesorilor. Se primește atatu adausul acestor catedre catu si remunerarile cumu au fostu in anul trecutu. Se cere pentru remunerarie, dupa ce s'a votatu acelle a doui profesori, a se vota pentru celu de geografia cu votu separat. Se face s'acăsta si majoritatea ramane pentru in proportiune de 58 contra 48. D. G. Ghica avea in adeveru dreptate candu constată inegalitatea ce se face intre remunerarile acestor profesori cu acel'a a celor de la gimnasiu: inse si cei cari le au votatu au dreptate pentru că ei au sustinutu a nu se scadă remunerarile, ci a se face la urma o reducere care se fie generale.

Se urmează votarea pe facia anume pentru fie-care catedra remunerarile ca in anul trecutu si se primește.

Astfel apoi se votăza pentru totu seminariile.

Capitolul XVII. Universitatile.

Comisiunea propune remunerarile profesorilor ca in anul trecutu si infintarea unei catedre de dreptul gintelor si de pedagogia si estetica.

D. Marzescu. Incepe prin a dice că, si implinesce o detoria de conscientia propuindu o modificare la scol'a de dreptu din Bucuresci, cerendu a se suprime ce a ce este iucu. Cu lega instructiunii in mana combate pe comisiune care propune doui profesori de dreptul romanu si trei profesori de dreptul civil. Nutrebue se creanu catedre pentru ca profesorile s'o faca o flóre la urechia, ci pentru ca se depui totu silint'a. Pana la 1864 n'a fostu de catu unu singuru profesore de dreptul romanu, d. Bosianu, si sustine că unulu singuru

este d'ajunsu. Arata dupa programa detoriele profesorului de dreptul romanu, si că fiindu doua care face cursu numai de trei ori pe septamana; domni'a sa sustine că unu singuru profesor pote se faca cursu in totu dilele, s'astfelu pote face cursu pentru amendoue catedrele, si despre acăsta potintia da dovăda pe d. Suciu din Iasi care face cursu in totu dilele. Daca acel'a pote de ce, dice, nu pote si celu d'aci? Si daca nu se pote, atunci se se desfintieze catedra de la Iasi de dreptu fiindca nu este buna. Arata apoi că suntu profesori de sciintie cari facu cursu in totu dilele; de ce dara acestia potu si eci lalci nu potu? Legea instructiunii, dice, prevede numai obiectele ce au se se predă daru nu prevede si cate catedre se fie.

Venindu la catedra de dreptul civil intrăba de ce suntu trei profesori? Pentru că suntu cursuri pentru trei ani. Arata că in facultatea din Iasi este éra numai unu singuru profesor care se esplice dreptul civil de 3 ori pe septamana pentru anulu antau si de 3 ori pentru anulu alu douilea, si profesorile de dreptul comercial se faca si cursulu de dreptul civil pentru anulu alu treilea; si cere său se sadauge si la facultatea de la Iasi trei profesori său se suprime scol'a de dreptu. Respinge asemene profesorile de dreptul gintelor si filosofia dreptului, dice că'n adeveru este acăsta in lege inse dreptul gintelor se'nvtia numai pentru doctoratu si la noi se facu d'o-cam-data numai licentiatii; asemene si filosofia dreptului cere s'o faca fiecare profesor in lectiunile sale dilnici. Cere dara ca din cau'a strimpotoririi in care se asta financele se se respinga totu ce este pompa.

La apuntamente D. Marzescu le pune la cei d'antau 2000 lei, căci suntu mai vechi, si la cei lalci cate 1500 căci suntu mai noui.

D. I. Brateanu, A. Lahovari, Apostolul cu reinfintarea catedrei de literatur'a franceze, arendand că toti simptu nevoia acestei catedre.

Se propune de D. P. Gradistenu ca facultatea de dreptu se remana in totu dupa bugetul anului trecutu. Comisiunea primește si retrage reinfintarea ce propuse a catedrei de dreptul gintelor s'astu-fel D. P. Gradistenu isi retrage amendamentul.

D. Cogalnicianu, in numele comisiunii respinge amendamentul d-lui Marzescu, dicind că s'a otarită că'n anulu acesta se se mantie statu-quo. d. Marzescu, dice d. Cogalnicianu, a facutu program'a cumu se fie scol'a de dreptu si legea arata filier'a prin care se facu programele, noi nu suntemu speciali, nu potem să daca program'a dumisale este cea mai buna său cea mai rea.

Arata ca d. Marzescu propune unu susținente, care trebue se fie ca o pasere mai astra se umble din catedra in catedra si se pote imprimi pe toti profesorii candu s'ar bolnavi. Nu crede că s'ar gasi o asemene pasere, daru repeată că chiar d'ar fi bine nu se pote in camera modifică programele. Dice apoi că d'ar fi pletoare la scol'a de dreptu ore nu s'ar poté gasi pletoare in numerul ministrilor, in no. functiunilor, a judecetelor, si pretutindine? Daru s'a otarită că eu budgetele anului acestuia se nu schimbă nimic si se ne rezervănu reorganizarea la bugetulu anului 1868.

Oră fiindu 5, se redica siedint'a si desbaterea ramane pentru mane.

„Romanul.“

VARIETATI.

= *Necrologu*. Ioane Iovitia sendimprenuta cu nepotii sei Samuilu, An'a si Sof'a anuncia cu cea mai adeneu machinita anima trist'a scire despre repausarea multu amatalui seu nepotu resp. frate **Ioane Iovitia** jun. juristu absolutu, care in etate de 24 ani in flóre vietiei sale dupa unu morbu greu mai indelungat si primirea sanelorui taine in 15/27 fauru a. c. la 4 ore dupa ameadi a repausatu piu in Domnulu plansu de rudeni si de amicii sei. Inmormantarea fericitului se celebră in comun'a Jadani dupa ritulu gr. or. in 17 fauru (1 martiu) a. c. la 2 ore dupa ameadi. Jadani in 28 fauru 1867.

= *Oferte*. Magiarii aduna sume frumos pentru ai loru cari in Romani'a suferu de fome, si le trimtu conatiunalui loru Csiky la Braila a le impartă.

= Cetinu in Archivulu pentru filologia si istoria*: Literariu. Avemu onore a anunciea,

cumcu - *Principia-le del limba si scriptura* inca in decursulu lunei lui Januariu a. c. au esitu in tipariu aici in Blasiu, cesta dein 25^{3/4}, cole in 8⁰, si se asta de vendiare la tipografi'a seminariale, sau chiaru si la noi, deca conceva ar mai voli a se adresă catră noi spre a le ave. Misicati de interesulu, ce desceptara aceste discusiuni filologice inca la antan'a loru aparutine in organu, si sciendu, cătu de pucina orifiare patu foliele diurnalistic, indemnati inea si de unii amici, celu pucinu de acoasi opinione cu noi in respectul filologiei limbei nostre, — demultu, potem dica chiaru dela incepitalu publicarei acelora, ne amu fostu propusu, că ce amu publicat in Organulu nostru, luandule suptu una noua seriosa revisiune, se la adunămu intru unu volume anumitu, spre a le scapa de perire, si spre indemanarea, celor ce aru dorit se le aiba mai in demâna, de cumu se astau resfrate prein multe folie diurnalistic, ale caror' esistentia eră atât de precaria. De exemplu, potere-amu intrebă, căti mai posiedu astazi Organulu? sau celu pucinu toti numerii ce cuprendu principia-le cătu amu publicat in insu? Chiaru si noue, numai că prein nînune, ne a remas unu exemplariu completu, fiindu că apucasem a legă unulu, si asia ramase intre remasftele bibliotecii. Almentrea, cene scic, deca mai eram in stare, de a adună numerii resipiti in lume. Ce e mai multu, totu pre acca cale a provedentiei, chiaru si dein ms. ne remasera multi numeri, mai multu de diumetate, numai dein celi tipariti, ei si toti celi inediti. Cesti dein urma avura inea si onore, de a fi tradusi spre usulu dlui generariu H. Ford, nu sciu, nemtiesce ori muscalesce, si ai dă ocasiune la una polemia istorica: cumu că români nu aru fi romani. La care disputa, dupa impregiurările in cari me astam, firesc nu mare gustu semiticam in mene. Dece una preteu-protopopu betranu venerabile venise in pericol de a fi fusilat, pentru că că preteu eutezase a tiené una cuventare bascresca, predica, intru una domenica in bascrica la R., — ce ar fi fostu se patia unu bietu de prisoneri cumu eram io in mâne-le dlui generariu si intre baionete, deca aveam imprudentia, se cetezu a face opusetiune istorica-politica doctrinei unui generariu muscalescu? Ci-mi adusei aminte a-propo de dis'a: nu te jocă cu d. si cu focul, silu lasai, se vorbesca pană in capet; si asia scapai că prein pene dein bele'u, in carea me adusse numerii inediti ai principiilor, astazi in portu-foliul mieu. De cuprinsul acestei carti vomu incercă a grai mai pre largu cu alta ocasiune; er' acumu volicam numai, se adue la cunoștința publică, că a esitu intrega de suptu tipariu, reveduta, augmentata si completata, nu numai cumu se dice de stylo, ci in cea mai stricta insemnare a cuventelor.

× Pictorul *Nicolae Popescu* din Roma a intreprinsu darea la lumina a unui opu artistic de mare insemnate din punctul de vedere istorico-natiunalu. Column'a lui Traianu, carea desi seculi trecu pre la pedestalulu ei, ca o virgină neatacata sta in deplin'a sa marime, escitandu admirarea fericitului caletorius ce a ajunsu a o vedé, a tradit firm'a vointia in tenerulu nostru pictor, de a desemna si lati intre fiii natiunei ca unu viu si stralucit monument a gloriei strabunilor nostri. 114 de grupe se asta cu admirabila maiestria tatajate in acăsta columnă, si totu acelle voiesce a le desemna dupa legile artei si apoi a le inmultiti in calca fotografici, ca asiè pre langa unu pretiu bagatelu se si le pote castigă fiecine. Idealele aceste voru esf in formatu mai mare, dupa desemnul originalu, de 2 ori pre, luna totu de pre aceste se voru face copie in formatu mai micu si se voru dă cu pretiu si mai moderat asemenea in 2 exemplare pre luna. Pretiul de prenumeratiune pentru cele mai mari e de 1 fl. 50 c. r., pre luna, pentru formatulu micu 1 fl. Ca se se pote acoperi spesele, fiindu că numitul pictor din zelul natiunalu nu cauta dupa castigă, ci tintesce numai a lati intre romani acestu monumentu eternu, — s'ar cere cu tolulu 500 de prenumeranti. De proba ni s'au si tramisdu duoc chipuri din formatulu celu mare si celu micu, cari suntu atat de interesante catu potem numai se recomandămu cu cea mai curata conscientia. Mai alesu ar fi eu scopu se se castige cate unu exemplariu pentru secolile poporali, normali si gimnasiali, ca o ilustrație via a istoriei trecutului, — ca o oglinda a vertutiei stramosilor nostri. Speram că publiculu romanu va imbratisa cu caldura intreprinderea acăsta de deosebita insemnatate.

Prenumeratiunea se se tramita prin epistole francate deadreptu pictorului *Nicolae Popescu* in Roma, via del sudario Nr. 47. Piano 4. — Fiindu mare portul epistolelor, credem că d. Popescu va gasi cu cale a inerodintă catorva colectanti colegere banilor de prenumeratiune.

= *Trimisul*. „Zukunft“ unie'a fănețieșca de di in Viena care prin articolii si corespondintie aperi causele romane, aduce a-fara de multe corespondintie din tute partile mai insemnate ale internului, inca adese ori corespondintie si telegrame private din tute partile orientului european. In *Foisiéra* se va da materialu avutu de distractare. Apelandu redactiunea la sprinjire mai potocia den partea natiunii romane, o invita totodata la lucrari diaristice intru interesu romanescu. — Pretiul de abonamentu este pe unu patrariu de anu 4 fl. v. a. pe o luna 1 fl. 40 cr. Abonamentele se primesc in fiecare di.

Multiamita publica.

In neasceptat'a si neplacut'a mea afacere de casatorie cu famili'a dlui Alexandru Athaszievits mi-a servit de o satisfactiune mangai-tore opinia publică a orasului Lugosiu, care, intr'un mod destul de eloquentu s'a manifestat in favorulu meu.

Cu adeverata placere deci viu prin prezentă a-mi indeplini datorintă si a aduce tuturor acelora stim. amici si amice, cunoscuti si conosciute cumi si onor. P. T. publiceu, care pe necunoscute s'a interessat de cau'a mea justa, cu deosebire ince stimatului amicu Domnului Capitan Alex' de Talliani, care in cau'a acăsta de onore mi-a asistat fratesc atatu cu consiliul catu si cu fapt'a — caldurăsa si adeneu simtit'a mea multumita.

Lugosiu 23 februarie 1867.

Demetru Juga m. p.

Inscintiare

Dionisiu Cadariu

Ad vocem

Aduce la cunoștința onoratului publicu că au deschisu cancelari'a sa advocatiale in Comun'a Kiszeotto Comitatulu Temisianu, Cercul Recasiului in localitatea notariatului comunale acolo.

(2-3)

Cursurile din 1 mart. 1867. n. sér'a.

(dupa actare oficiale.)

	bani	marc.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 50% in val. austri.	57.85	57.50
" contribuitionali	91. --	91.56
" năo in argint	89.40	89.60
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	82.76	83.25
Cele natiunii cu 5% (jan.)	72. --	72.10
" metalice cu 5%	61.70	61.80
" maiu - nov.	63.80	64. --
" 41/4%	54.50	54.50
" 4%	48. --	48.50
" 3%	36. --	36.50
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	83.20	83.40
" 1860/in cele intregi	90. --	90.10
" 1/4 separata	93.50	94. --
" 4% din 1854	78.50	79. --
" din 1839, 1/4	146. --	147. --
" bancui de credit	132. --	132.50
" societ. vapor. dunarene cu 40%	89. --	—
" imprum. princip. Esterhazy à 40 fl.	85. --	95. --
" Salm à 30.50	30.50	31.50
" cont. Palffy à 26. --	26. --	27. --
" princ. Clary à 26. --	26. --	27. --
" cont. St. Genois à 24. --	24. --	25. --
" princ. Windischgrätz à 20	18. --	19. --
" cont. Waldstein à 2		